

Täysistunto

Keskiviikko 4.12.2024 klo 14.01—1.10

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 147/2024 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 21/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 20. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 21/2024 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Ensimmäinen puheenvuoro, esittelypuheenvuoro, valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Puisto.

Keskustelu

0.01 **Sakari Puisto ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Hyvät edustajat! Esittelen talousvaliokunnan yksimielisen mietinnön, jonka pohjana on hallituksen esitys merituulivoimasta talousvyöhykkeellä.

Suomen talousvyöhyke on kansainvälistä merialuetta, jonka taloudelliseen hyödyntämiseen Suomen valtiolla on oikeus YK:n merioikeusyleissopimuksen nojalla. Esityksen mukaan valtioneuvosto voisi valita talousvyöhykkeeltä merituulivoimakäyttöön soveltuvia alueita ja päättää niiden kilpailuttamisesta, jotka järjestäisi Energiavirasto. Voittaja valittaisiin sekä tarjotun hinnan että laadullisten tekijöiden perusteella ja saisi yksinoikeuden hakea valtioneuvostolta hyödyntämislupaa tietylle alueelle. Lupa antaisi määrääjäksi yksinoikeuden tehdä tutkimuksia alueella ja hyödyntää sitä merituulivoimahankkeeseen. Lupa ei itsessään takaisi hankkeen toteutumista, koska asia edellyttää myös muita lupia.

Esityksen tavoitteena on edistää merituulivoimaa talousvyöhykkeellä, selkeyttää talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeita koskevaa sääntelyä ja varmistaa, että oikeudet merituulivoiman hyödyntämiseen myönnetään tasapuolisella, läpinäkyvällä ja ennakoitavalla tavalla. Tavoitteena on myös, että Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeiden sääntely ei poikkeaisi toisistaan, ellei poikkeamiselle ole perusteltua syytä.

Esityksellä pyritään ohjaamaan merituulivoimahankkeiden sijoittumista yhteiskunnan kokonaisedun kannalta parhaille alueille. Tämä tarkoittaa paitsi sitä, että alueet soveltuisivat parhaalla mahdollisella tavalla merituulivoimaan rakentamiseen, myös sopivuutta sähköjärjestelmän kannalta sekä muun muassa ympäristölle, liikenteelle ja kalastukselle koituvien haittojen minimointia. Merituulivoimapuistot ovat mittaluokaltaan suuria sähkön-tuotantoyksiköitä, ja niiden liittäminen kantaverkkoon vaatii huomattavia lisäinvestointeja. Lisäksi ne voivat kilpailla liityntäkapasiteetista muiden tuotantomuotojen kanssa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2024 vp

Valiokunta korostaa yhteiskunnan kokonaisedun laaja-alaista huomioimista alueiden valinnan lähtökohtana. Eri intressien huomioon ottaminen jo kilpailutettavien alueiden valinnassa lisää myös hankkeiden toteutumisvarmuutta ja alueellista hyväksyttävyyttä.

Kilpailutuksen osallistujien tarjous muodostuisi maksusta, jonka ne ovat valmiita maksamaan oikeudesta hyödyntää merituulivoima-aluetta, sekä laadullisia tekijöitä koskevista tiedoista. Laadulliset tekijät voisivat koskea tarjoajan taloudellista tilaa, kokemusta, osaamista ja muuta kykyä edistää hanketta, hankkeen ympäristövaikutuksia sekä energiajärjestelmän joustavuuden ja hankkeen hyväksyttävyyden edistämistä, turvallisuutta ja EU-sääntelyssä edellytettäviä seikkoja. Tarjoaja valittaisiin hinta—laatu-suhteen perusteella siten, että tarjoajat saisivat pisteitä sekä maksusta että laadullisista tekijöistä.

Hyödyntämislupa antaisi hankekehittäjälle yksinoikeuden merituulivoima-alueen hyödyntämiseen hankekehityksen varhaisessa vaiheessa, jotta sillä olisi pienempi riski tehdä kalliita merialueen tutkimuksia ja kehittää hanketta sekä mahdollisuus hakea tarvittavia lupia. Hyödyntämisluvan lisäksi hankkeelle tarvitaan muun muassa ympäristövaikutusten arviointi ja vesilupa. Kilpailutuksen osallistujien sekä hyödyntämisluvan saaneen tulisi asettaa vakuudet, joiden tarkoituksena on varmistaa toimijoiden sitoutuminen ja kyky edistää hanketta.

Ympäristövaliokunta on lausunnossaan tarkastellut muun muassa merialuesuunnittelun tärkeyttä ja eri käyttömuotojen yhteensovittamista. Tarkasteltavia käyttömuotoja ovat erityisesti energia-alat, meriliikenne, kalastus ja vesiviljely, matkailu, virkistyskäyttö sekä ympäristön ja luonnon säilyttäminen, suojelu ja parantaminen. Myös maanpuolustuksen tarpeisiin on kiinnitettävä huomiota. Talousvaliokunta korostaa lisäksi huoltovarmuuskäsitteitä: merituulipuistot vaikuttavat huoltovarmuuden kannalta kriittiseen merenkulkuun sekä merenkulun sujuvuuteen, alusten paikannus- ja tutkajärjestelmiin, merenkulun viestintäverkkoihin sekä meriliikenteen ohjauksen tutkavalvontaan. Kansalliseen turvallisuuden vaikuttavien seikkojen tunnistaminen ja vaikutusten minimointi on tärkeää sääntelyn toimeenpanossa.

Talousvaliokunta kiinnittää huomiota ympäristövaliokunnan esille tuomiin näkökohtiin ympäristövaikutuksista, joista tässä vaiheessa on saatavilla vain rajoitetusti tutkimustietoa. Merituulivoimalla voi kuitenkin olla pitkällä aikavälillä merivirtoihin tai kasvi- ja eläinpopulaatioihin vaikutuksia. Talousvaliokunta pitää ympäristövaliokunnan tavoin tärkeänä kalastuselinkeinon toimintaedellytysten turvaamista ja kiinnittää lisäksi huomiota ympäristövaliokunnan lausuntoon tuulivoimapuistojen kiinteistöveron tasosta, joka voisi liian korkealle asetettuna tehdä merituulivoiman investoinnit mahdottomiksi.

Samoin valiokunta kiinnittää erityistä huomiota ympäristövaliokunnan lausunnossa esiin tuotuun ehdotukseen tarkastella mahdollisuuksia kehittää vesilupaprosessia joustavamman merituulivoiman osalta. Tällä hetkellä teknologia ja voimaloiden sijainnit tulee lyödä lukkoon vesilupaa haettaessa, mikä rajaa hankkeen muutosmahdollisuuksia liikaa myöhemmissä vaiheissa ja kasvattaa hankekehittäjän riskiä. Toisaalta vesiluvan käsittelyllä on oltava riittävän tarkka ymmärrys hankkeesta, jotta lupakriteereitä voidaan asianmukaisesti arvioida. On tarpeen tarkastella, missä määrin vesilupaprosessia olisi mahdollista kehittää merituulivoiman osalta joustavamman ja millä ehdoin. Talousvaliokunta edellyttää, että hallitus kehittää vesilupaprosessia nykyistä sujuvamman merituulivoiman osalta ja esittää eduskunnan hyväksyttäväksi asiaa koskevan lausuman.

Hyvät edustajat! Valiokuntakäsittelyssä keskeiseksi tarkastelun kohteeksi ovat nousseet kilpailutusmenettelyn toimivuuteen liittyvät kysymykset. Valiokunta pitää esitettyjä sään-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2024 vp

telyratkaisuja keskeisiltä lähtökohdiltaan ja perusratkaisuiltaan toimivina, mutta esittää sääntelyn muuttamista ja täsmentämistä tietyiltä osin investointien toteutumisen turvaamiseksi ja nopeuttamiseksi. Valiokunta on arvioinut erityisesti mahdollisuutta muuttaa esitetyä sääntelyä siten, että hyödyntämisluvan hakeminen mahdollistettaisiin myös kilpailutuksessa toiseksi tulleelle sekä poistettaisiin rajoitus, joka mahdollistaa vain yhden kilpailutuksen voittamisen tarjoajaa kohden.

Toiseksi tulleen hakijan huomioiminen tilanteessa, jossa ensiksi tullut ei hae hyödyntämislupaa, mahdollistaisi hankekehityksen nopeamman etenemisen verrattuna uuden kilpailutuksen käynnistämiseen. Valiokunta esittää sääntelyä muutettavaksi tältä osin.

Samoin valiokunta esittää poistettavaksi rajoitusta kerralla voitettavien kilpailutusten määrästä. Nykyisellään yksi tarjoaja voi voittaa vain yhden kilpailutuksen, jos samanaikaisesti järjestetään yhtä useamman talousvyöhykkeen merituulivoima-alueen kilpailutus. Valiokunta katsoo, että alueita tulisi voida kilpailuttaa mahdollisimman ripeästi, mikä voi edellyttää sitä, että kilpailutuksen kohteena on samanaikaisesti useampia alueita. Toimijoilla voi olla tarpeen olla riittävän hankeorganisaation pystyttämiseksi vireillä useita merituulivoimahankkeita, koska ne etenevät eritahtisesti ja etenemisessä voi tulla myös taukoja muun muassa muutoksenhakumenettelyiden vuoksi.

Valiokunta toteaa samalla, ettei ehdotettu sääntely sisällä ehdotonta ylärajaa sille, kuinka monta hanketta voidaan kilpailuttaa yhtäaikaaisesti ja kuinka monta hanketta lopulta voi päätyä saman hankekehittäjän toteutettavaksi, mikäli tarjoajalla ei ole aiempia hyödyntämislupia. Talousvaliokunta korostaa, että on valtioneuvoston harkinnassa, tekeekö se samalla kerralla päätöksen yhdestä vai useammasta talousvyöhykkeen merituulivoima-alueesta ja samoin, päättääkö se samalla myös niiden kilpailutusaikataulusta.

Valiokunta tuo esille myös ympäristövaliokunnan lausunnossa esitetyn arvion siitä, että hakijayhtiön liikevaihto ja muut taloudelliset tunnusluvut voivat olla poissulkevinä kriteereinä ongelmallisia, koska tyypillisesti merituulivoimahankkeet kehitetään ja toteutetaan projektityhtiöiden nimissä. On tärkeää varmistaa hankeyhtiön taustatahojen uskottavuus sekä taloudelliset ja tiedolliset resurssit sallien samalla joissakin rajoissa projektityhtiön omistuspohjan muutokset. Suomessa on toteutettu suuriakin energiainvestointeja niin sanotulla Mankala-mallilla, mikä tulisi huomioida.

Hyvät edustajat! Lopuksi koskien Ahvenanmaata.

Ensinnäkin asiantuntijakuulemisen yhteydessä on ilmennyt tarve täsmentää ehdotettua talousvyöhykelain 17 §:n muutosta, jotta vältetään tulkintaepäselvyydet siitä, noudatetaanko talousvyöhykkeelle rakennetuilla rakennelmilla Ahvenanmaan vai Manner-Suomen lainsäädäntöä silloin, kun hanke sijaitsee lähempänä Ahvenanmaata. Säännöstä on syytä selkeyttää siten, että sovellettava lainsäädäntö on Suomen laki.

Tarkastelun kohteeksi on noussut liittämisvelvollisuutta ja -mahdollisuutta koskeva kysymys Ahvenanmaan osalta. Talousvaliokunta katsoo, että päättäminen Ahvenanmaalle sijoittuvan sähköntuotannon liittamisestä Manner-Suomen sähköverkkoon edellyttää liittämisen hyötyjen ja kustannusten sekä liittämiseen liittyvien periaatteellisesti merkittävien oikeudellisten kysymysten selvittämistä. Valiokunta pitää tärkeänä selvittää pikimmiten liittämisvelvollisuuden ja -mahdollisuuden oikeudellisia ja taloudellisia edellytyksiä ottaen huomioon myös merituulivoimaa koskevien kilpailutusten aikataulu.

Arvoisa Puhemies! Talousvaliokunta pitää ehdotetun sääntelyn tavoitteita tärkeinä. Valiokunta puoltaa esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä mietinnön yksityiskohtaisissa perusteluissa selvitetyn muutoksen. — Kiitoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2024 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset esittelystä. — Sitten edustaja Kaunisto.

0.12 Ville Kaunisto kok: Arvoisa rouva puhemies! Talousvaliokunnan puheenjohtaja Puisto tavoilleen uskollisena kävi tämän talousvaliokunnan mietinnön perusteellisesti läpi, ja siksi en ehkä sen tarkemmin mene siihen vaan tähän isoon kuvaan, jota tällä kokonaisuudella, hallituksen esityksellä, yritetään taklata, ja sen takia olen äärimmäisen tyytyväinen, että talousvaliokunta tämän kokonaisuuden yksimielisesti hyväksyi.

Me olemme aivan historiallisen, geopolitiittisen, geotaloudellisen taistelun keskellä, ja kun me katsotaan Suomen asemaa tässä kilpailussa, niin voimme sanoa, että olemme aika puristeisessa tilanteessa. Niin Kiina kuin Yhdysvallat valtiontukien kanssa houkuttelevat investointeja omiin maihinsa, samoin Eurooppa on näin höllennettyjen valtiontukisääntöjen kautta toiminut. Ja jos nyt aivan ennustajaksi heittäydyn, niin voisin kuvitella, että Eurooppa tulee tällä tiellä jatkamaan johtuen siitä, että Euroopan suuret maat ovat hyvin haastavassa tilanteessa omien ratkaisujensa suhteen — ennen kaikkea Saksa energiaratkaisuidensa suhteen — jotka ajavat heidän teollisuuttaan vaikeaan asentoon, jolloin tullaan siihen hetkeen, että Suomen täytyy löytää niitä omia vahvuuksia. Ja kun puhutaan merituuli-voimasta talousvyöhykkeellä ja vaikka se on pitkän ajan kokonaisuus, niin se antaa sen signaalin investoreille, mitä Suomessa halutaan eli puhdasta energiaa. Tämä on se Suomen yksi suurimpia vahvuuksia. Toki siihen kun liitetään se, että lupaprosesseja sujuvoitetaan ja meillä on jo nyt puhdasta, edullista ja saantivarmaa sähköä, niin tämä on se Suomen kilpailuetu ja erittäin tärkeä kokonaisuus, joka tässä yhteydessä etenee. Kuten olemme uutisista saaneet viime päivinä huomata, niin tämä on se, joka tälläkin hetkellä Suomeen tuo investointeja: puhdas energia. Ja jos nyt oikein tarkalla korvalla kuuntelen, niin sitä voi vaikka huomenna tulla lisää hyviä uutisia näissä asioissa.

Eli erittäin tärkeä kokonaisuus ja äärimmäisen hienoa, että maamme hallitus on tässä ottanut ryhdikkään asennon ja mahdollistamme Suomesta tulevan puhtaan energian suurvalan. Näin me pystymme kilpailemaan pienenä vientivetoisena maana tässä hyvin haastavassa geotalouden kilpailussa, mitä me globaalisti kohtaamme.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Löfström.

0.15 Mats Löfström r: Ärade fru talman! Klockan är kvart över midnatt, men med tanke på att det här är en viktig fråga är det trevligt att så många är kvar i salen.

Fru talman! Havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen är en stor möjlighet för att öka produktionen av förnyelsebar energi och att göra Finland till en stark aktör gällande grön energi och stärka Finlands industriella konkurrenskraft och den gröna omställningen. Åland har de allra bästa vindförhållandena i landet, vilket kan vara helt avgörande om projekt är lönsamma i praktiken eller inte. Den ekonomiska försvarbarheten är det som i praktiken kommer att avgöra om flera eller några av de planerade projekten blir verklighet. Det man nu strävar till att göra är att skapa de juridiska spelreglerna och förutsättningarna för att kunna möjliggöra att man kan komma vidare, vilket är mycket viktigt.

Ålands landskapsregering har tydligt framfört att storskalig vindkraft kräver elanslutningar utanför Åland och in i Fingrids nät. Vi måste säkerställa lika villkor för Ålands vindkraftsprojekt som för projekt inom den ekonomiska zonen. Detta kräver nära samarbete mellan Fingrid, Kraftnät Åland och Svenska kraftnät och modernisering av Fenno-Skanförbindelsen för att stärka elöverföringen mellan Finland och Sverige.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2024 vp

Vindkraft är åländsk behörighet enligt självstyrelselagen. Det finns därför ingen skyldighet för Fingrid eller staten att finansiera anslutningar. Samtidigt finns det ingenting som förhindrar det. Det handlar om politisk vilja, och staten och Ålands landskapsregering diskuterar nu de här frågorna. Det är därför positivt att ekonomiutskottet lyfter upp vikten av att utreda de rättsliga och ekonomiska förutsättningarna för Ålands anslutning i sitt betänkande. En sådan utredning ska inte bara omfatta kostnads- och nyttoanalyser utan också säkerställa tydliga regler om samordning av rikets och landskapets behörighet i dessa frågor. Ekonomiutskottet vill att denna utredning görs så snart som möjligt.

Arvoisa rouva puhemies! Haluan korostaa, että Ahvenanmaa on Suomen tuulisin paikka ja tärkeä osa kansallista energiastategiaa. Kun otamme Ahvenanmaan mukaan, emme ainoastaan hyödy paikallisesti, vaan vahvistamme myös koko Suomen kilpailukykyä ja energiavarmuutta. Se on tärkeää, ja kiitos talousvaliokunnalle, että talousvaliokunta on hyväksynyt seuraavan tekstin: ”Talousvaliokunta pitää tärkeänä pikimmiten selvittää liittämismahdollisuuden ja -mahdollisuuden oikeudellisia ja taloudellisia edellytyksiä ja vaikutuksia Ahvenanmaan osalta. Tässä selvitystyössä tulee ottaa huomioon myös merituulivoimaa koskevien kilpailutusten aikataulu.” — Kiitos, tack.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vestman.

0.18 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Tässä talousvaliokunnan yksimielisessä mietinnössä esitetään siis hyväksyttäväksi lakiin merituulivoimasta talousvyöhykkeellä. Tämä laki tulee mahdollistamaan Suomen talousvyöhykkeen hyödyntämisen merituulivoiman rakentamiseen. Teollisuuden puhdas siirtymä edellyttää välttämättä puhdasta ja kohtuuhintaista sähköä, ja merituulivoima täyttää nämä kummatkin kriteerit. Lisäksi merituulivoima on toimitusvarmempaa kuin maatuulivoima. Ei olekaan ihme, että Suomen talousvyöhykkeelle kohdistuu merkittävää kiinnostusta merituulivoiman rakentamiseksi. Näissä hankkeissa on kysymys teholtaan ydinvoimaloihin verrattavissa olevista tuulipuistoista. Kysymys on siis Suomen kansantalouden kannalta erittäin merkittävistä hankkeista.

Talousvaliokunta esittää tässä mietinnössä hallituksen esitykseen tiettyjä muutoksia, joita talousvaliokunnan puheenjohtaja tuossa esitteli, ja niiden keskeinen punainen lanka on se, että näillä muutoksilla pyritään edelleen edesauttamaan merituulivoimahankkeiden mahdollisimman sujuvaa rakentumista. Eli yhtäältä esitetään sitä, että kilpailutuksessa toiseksi tullut hanke voisi hakea hyödyntämislupaa siinä tilanteessa, että ensimmäiseksi tullut ei tätä mahdollisuutta käytä. Lisäksi näillä valiokunnan esittämillä muutoksilla mahdollistetaan se, että saman kilpailutuksen kierroksella yksi toimija voisi voittaa useammankin alueen.

Tämän hyödyntämisluvan lisäksi merituulivoimahanke edellyttää vesilain mukaista vesilupaa. Sen takia on keskeistä, että jo näiden kilpailutettavien alueiden valinnassa arvioidaan ympäristötekijöitä. Nämä ympäristötekijät ovat olennaisia, kun arvioidaan vesiluvan myöntämisen edellytyksiä merituulivoimalle. Tällä aluevalinnalla ei kuitenkaan voida taata, että tämä koko kilpailutettava alue olisi ympäristönäkökohtien puolesta rakennettavissa merituulivoimaa varten, koska tarkemmat tutkimukset vaaditaan osana ympäristövaikutusten arviointia vasta vesiluvassa, kuten valiokunnan mietinnössä on todettu. Tästä syystä talousvaliokunta toteaa, että teknologia ja voimaloiden sijainnit tulee voida lyödä lukkoon vesilupaa haettaessa. Siis nykyisellään tulee lyödä lukkoon jo siinä vaiheessa, kun

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2024 vp

vesilupaa haetaan, ja tämä sitten rajaa hankkeen muutosmahdollisuuksia turhan paljon myöhemmässä vaiheessa ja kasvattaa näin ollen hankekehittäjän riskiä. Onkin oleellista, että tämän hyödyntämisluvan lisäksi vesilupaa kehitetään paremmin merituulivoimaan sopivaksi, ja tämän takia tämä valiokunnan esittämä lausuma on hyvin tärkeä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

0.21 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Näen tämän hankkeen yhtenä osana Suomen energiastategiassa ja -paletissa siinä, miten tässä yritetään pärjätä. Tietenkin iso osa on siinä se, että me tuotetaan mahdollisimman paljon itse näistä energiatarpeistamme. Tämä on yksi osa sitä kokonaisuutta, ja sitten kun tämä on vielä puhdasta energiaa, niin tässä myöskin voidaan sanoa tänne tuleville toimijoille ja ehkä omalle teollisuudellemme se, että sitä kautta myöskin siinä tuotteen hinnassa se hiilijalanjälki on pienempi, kun tehdään tämä energia tällä tavalla.

Tämä kokonaisuus aina pitää muistaa, että Suomi on pärjännyt vuosikymmeniä sillä, että sillä on ollut erittäin monipuolinen energiantuotanto. Energiantuotantotavat ovat olleet hyvin monipuolisia, ja me olemme tällä pystyneet tekemään niin. Meillä on ollut ydinvoimaa, meillä on vesivoimaa, yhä enenevässä määrin tuulivoimaa, ja sitten tässä voidaan käyttää vielä aurinkovoimaa ja niin poispäin. Itse lisäisin tähän palettiin sen, että nyt kun tämä on kokonaisuus, niin me vaaditaan entistä enemmän tätä säätövoimaa tässä monella tapaa. Tässä tulee olemaan isossa roolissa vesivoiman merkitys mutta myöskin vety. Minä ajattelen, että tämä vety tässä paletissa pitäisi jollain tavalla pystyä rakentamaan. Itse olen monta kertaa miettinyt sitä, että kun meillä näitä konsepteja rakennetaan, niin meidän pitää saada näitä kytkettyä yhteen, ja sillä tavalla me pystytään tekemään näistä asioista toteutuskelpoisia ja saadaan niihin myöskin sitten sellaista vaihtelua, jolla me pystytään energian muuttuviin tilanteisiin vastaamaan.

Omavaraisuus, monipuolisuus ja puhtaus ehkä olisivat ne ydinsanat, jotka tässä energia-paletissa ovat, ja sen takia on helppo yhtyä tähän tavoitteeseen. Ei tule olemaan helppoa toteuttaa tuolla talousvyöhykkeellä, mutta itse uskon, että insinöörit löytävät monia ratkaisuja, ja luotan siihen. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kaunisto.

0.23 Ville Kaunisto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä edustaja Vestmanin ja edustaja Lylyn hyvien puheenvuorojen jälkeen innostuin vielä nopeasti lisäämään tähän tuulivoimakysymykseen ja siihen epävarmuuden kuvaan, mikä luonnollisesti tuulivoimaan liittyy, sen aspektin, että kuten edustaja Vestman sanoi, merituulivoima on tasaisempaa, mutta myös maatuulivoima — se sijainti on aivan keskeistä. Jos me ajatellaan, että me pystyttäisiin kansallinen turvallisuus huomioon ottaen sijoittamaan maatuulivoimaa myös itäiseen Suomeen, jossa tuulee eri tavalla kuin länsirannikolla, niin tämä loisi sitä kokonaisuutta siihen, että tuulivoima nimenomaan pystyisi itse itsessään jo toimimaan tasoittavana voimana. Eli tämä kokonaisuus on kyllä ehdottomasti Suomen tulevaisuuden kannalta sellainen, mitä meidän pitää pystyä yhdessä ratkomaan ja minkä kautta luomaan edellytyksiä niille investoinneille Suomeen ja kansantaloudelle menestystä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2024 vp

0.25 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä kun olen energia-alalla työskennellyt muutamia kymmeniä vuosia ja tunnen tätä kohtuullisesti, niin tähän tietenkään tulee se tilanne, että kun meidän pitää tätä siirtokapasiteettia arvioida, niin tämä on yksi osa, joka tässä paletissa pitää hoitaa, että meillä on sitä energiatarvetta eri puolilla Suomea. Meidän kantaverkkorakenteemme pitää saada riittävän vahvaksi, ja pohjoismainen verkko pitää saada menemään tästä yli Ruotsiin. Joku on joskus aikoinaan sanonut, että olisi aivan erinomaisista, jos kaikki tuulivoima olisi tuolla Norjan rannikolla ja bio olisi sitten täällä Suomessa, että se olisi niin kuin optimi tällä pohjoismaisella tasolla, ja sitten ydinvoimaa sopivasti Suomessa ja Ruotsissa, että tämä on se juttu. Meidän pitää tätä pohjoismaista yhteistyötä hyödyntää tässä koko energiapaletissa. Se liittyy tähän, että me ei olla yksin, ja varmaan kun tuolla talousalueella ollaan, me ollaan siellä lähellä Ruotsia ja vähän Viroa ja muita. Tämä liittyy niin moneen asiaan.

Ja kyllä, kun katsotaan energiainvestointeja, ne ovat myöskin erittäin pääomavaltaisia investointeja, ne ovat pitkäkestoisia investointeja, ja tässä mielessä tämä ennustettavuus on myöskin isossa roolissa. Toivoisin, että näin kun me näytämme vähän pitemmälle tätä tulevaisuutta, niin kuin tässä talousvaliokunnankin mietinnössä on, niin se mahdollistaa niitä investointeja sitten ja madallamme tässä mielessä kynnystä. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 147/2024 vp sisältyvien 1.—5. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.